

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методик початкової освіти

Кваліфікаційна робота

з теми: **«РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

Виконала: здобувачка другого
(магістерського) рівня вищої освіти
PO1-M23z групи
спеціальності 013 Початкова освіта
Гризак Єлизавета Миколаївна

Керівник:
Горбатюк Оксана Василівна,
кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент:
Ватаманюк Галина Петрівна,
кандидат педагогічних наук, доцент

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	7
1.1 Дефінітивний аналіз ключових понять дослідження: «читання», «читацька діяльність», «читацький інтерес», «читацька компетентність»	7
1.2 Початкова літературна освіта в системі освітнього процесу Нової української школи	12
1.3 Читацький інтерес як основа літературної освіти молодших школярів	20
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	29
2.1 Сучасні технології як засіб розвитку читацького інтересу молодших школярів	29
2.2 Педагогічні умови розвитку читацького інтересу молодших школярів в умовах Нової української школи	39
2.3 Організація, зміст і перевірка ефективності експериментального дослідження.....	42
ВИСНОВКИ.....	61
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

У сучасних умовах дедалі гостріше постає проблема дитячого читання: спостерігається зниження зацікавленості молодших школярів у читанні та погіршення кількісних і якісних показників, що охоплюють усі аспекти читацької діяльності учнів. Результати досліджень сформованості читацької компетентності випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти [29] свідчать про негативну динаміку у навчальних досягненнях, а також про освітні втрати й прогалини в опануванні програмового матеріалу.

Варто зазначити, що проблема зниження інтересу до читання серед молодших школярів набула особливої актуальності протягом останнього десятиліття, зокрема в контексті стрімкого розвитку технологій, змін читацьких уподобань і нових викликів для дитячої літератури.

До основних тенденцій, які характеризують дитяче читання сьогодні, можна віднести: зниження або навіть повну відсутність інтересу до друкованого тексту, що призводить до втрати престижу читання; трансформацію характеру читання, яке стає індивідуалізованим, прагматичним (обмеженим переважно шкільною програмою), поверхневим; незначний обсяг читання за власним вибором чи рекомендаціями; перевагу літератури розважального характеру; домінування аудіовізуального контенту над традиційною паперовою літературою [55, с. 55].

В умовах сучасного інформаційного простору учні мають широкий доступ до різноманітних джерел інформації, включаючи цифрові медіа, соціальні мережі та розважальні платформи, що призводить до зменшення інтересу до традиційних форматів читання. Тому формування та розвиток читацького інтересу стає одним із ключових завдань сучасної школи.

Аналіз наукової літератури дозволив з'ясувати, що поняття «читацький інтерес» ґрунтовно розглянуто у дослідженнях Т. Дятленко, В. Мартиненко, О. Савченко, Г. Ткачук, В. Трунової, Т. Яценко та інших науковців. Водночас зниження, а подекуди й повна відсутність інтересу до читання серед

молодших школярів підкреслює необхідність змін у способах подання інформації, формуванні культури її зорового сприйняття, а також впровадження сучасних технологій для стимулювання читацького інтересу учнів початкових класів. Це визначає актуальність нашого дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретично обґрунтувати й експериментально перевірити педагогічні умови, засоби та методи для розвитку читацького інтересу здобувачів початкової освіти в умовах Нової української школи.

Досягнення мети передбачає розв’язання таких **завдань**:

- 1) здійснити аналіз наукової психолого-педагогічної та методичної літератури з проблеми дослідження та визначити сутність ключових понять;
- 2) дослідити сучасні підходи, методи й інструменти для стимулювання читацького інтересу дітей молодшого шкільного віку;
- 3) розробити систему роботи з розвитку читацького інтересу учнів на уроках літературного читання в початковій школі;
- 4) перевірити ефективність розробленої системи роботи експериментальним шляхом.

Об’єкт дослідження – процес формування та розвитку читацького інтересу здобувачів початкової освіти.

Предмет дослідження – методи, засоби та педагогічні умови, які сприяють розвитку читацького інтересу молодших школярів в умовах Нової української школи.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що рівень читацького інтересу здобувачів початкової освіти підвищиться за умови використання інтерактивних методів навчання, цифрових технологій та адаптації літературного матеріалу до інтересів і потреб сучасних школярів.

Процес дослідження здійснювався на основі таких **методів**: теоретичних (аналіз і синтез наукової літератури з проблеми дослідження; порівняння педагогічних підходів; узагальнення та систематизація теоретичних знань), емпіричних (спостереження за освітнім процесом;

опитування (анкетування учнів, батьків і вчителів); педагогічний експеримент); статистичних (кількісний та якісний аналіз результатів педагогічного експерименту).

Експериментальна база дослідження: Хотинський опорний академічний ліцей Хотинської міської ради Чернівецької області.

Наукова новизна роботи полягає в розробці системи роботи з розвитку читацького інтересу молодших школярів, підготовці практичних рекомендацій для вчителів початкових класів щодо стимулювання читацького інтересу учнів із залученням інтерактивних і технологічних підходів.

Практичне значення дослідження: розроблені методичні рекомендації можуть бути використані вчителями початкових класів для формування стійкого читацького інтересу у здобувачів освіти; отримані дані можуть бути використані для проведення курсів підвищення кваліфікації педагогів та при підготовці майбутніх учителів початкових класів у закладах вищої освіти. Результати дослідження сприятимуть удосконаленню педагогічної практики в умовах Нової української школи.

Апробація роботи здійснювалася у формі участі в міжнародних, всеукраїнських і регіональних науково-практичних конференціях, а також студентських конференціях, зокрема: «Актуальні питання початкової освіти: досвід, реалії, перспективи», 19-20 жовтня 2023 р., 17-18 жовтня 2024 р., м. Кам'янець-Подільський; «Українська та іноземні мови в початкових класах: актуальні проблеми наступності дошкільної і початкової освіти», 14-15 березня 2024 р., м. Кам'янець-Подільський), «Актуальні питання сучасної освіти в Україні: виклики та перспективи», 23-24 жовтня 2024 р., м. Кам'янець-Подільський; наукова конференція студентів і магістрантів за підсумками НДР у 2023 році).

Результати дослідження обговорено на заняттях наукової проблемної групи «Актуальні проблеми мовно-літературної освіти молодших школярів» та на засіданнях кафедри теорії та методик початкової освіти Кам'янець-

Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2023-2024, 2024-2025 н.р.).

Опубліковано статтю «Сучасні підходи до розвитку читацького інтересу здобувачів початкової освіти» у збірнику наукових праць студентів і магістрантів педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Вип. XX, 2024) [15].

Структура й зміст роботи. Наукова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Обсяг роботи – 79 сторінок.

Зміст роботи. У вступі обґрунтовано актуальність теми дипломної роботи, визначено її мету, завдання, об'єкт та предмет, методи наукового дослідження, гіпотезу, новизну, практичне значення отриманих результатів.

У першому розділі «Теоретичні засади розвитку читацького інтересу здобувачів початкової освіти» досліджено основні концептуальні аспекти розвитку читацького інтересу молодших школярів, здійснено дефінітивний аналіз ключових понять дослідження, таких як «читання», «читацька діяльність», «читацький інтерес» та «читацька компетентність», розглянуто роль початкової літературної освіти в системі освітнього процесу Нової української школи, проаналізовано читацький інтерес як основу літературної освіти молодших школярів, що забезпечує розвиток їхніх навичок і вміння працювати з текстом.

У другому розділі «Методика розвитку читацького інтересу здобувачів початкової освіти в умовах Нової української школи» досліджено основні підходи до розвитку читацького інтересу молодших школярів за допомогою сучасних технологій, описано педагогічні умови розвитку читацького інтересу, які сприяють ефективному використанню цих технологій, обґрунтовано результати експериментального дослідження.

У висновках подано підсумки здійсненого наукового дослідження.

ВИСНОВКИ

Дослідження, проведене в межах дипломної роботи, має на меті вивчення способів розвитку читацького інтересу молодших школярів через використання сучасних технологій на уроках літературного читання. В результаті виконання дослідно-експериментальної роботи було встановлено, що інтеграція новітніх технологій в освітній процес може значно підвищити рівень читацької мотивації учнів, зробивши процес навчання більш захопливим та результативним.

Під час роботи було виявлено, що використання мультимедійних презентацій, буктрейлерів, хмар слів, скрайбінгу та інших інтерактивних засобів дійсно підвищує інтерес учнів до читання. Створення візуальних і аудіальних матеріалів дозволяє молодшим школярам краще уявити прочитане, зв'язати текст з візуальними образами та емоціями, що значно сприяє глибшому розумінню та засвоєнню прочитаного матеріалу. Це сприяє розвитку не лише читацької активності, але й загального інтелектуального розвитку учнів.

Результати первинної та контрольної діагностики, а також зворотний зв'язок від учнів та вчителів, показали позитивні зміни в рівні читацького інтересу. Порівняння результатів на початковому та контрольному етапах експерименту показало зростання кількості учнів з високим та достатнім рівнем читацького інтересу. Особливо важливою є тенденція до зниження кількості учнів з низьким рівнем читацької активності, що свідчить про ефективність запропонованої методики. Учні зазначали, що інтерактивні елементи на уроках літературного читання зробили заняття більш цікавими та мотивуючими, а також сприяли розвитку їхньої уяви та креативності.

Вчителі в свою чергу відзначали, що використання сучасних технологій дозволяє організувати уроки таким чином, що учні стають більш активними, а сам процес навчання стає динамічним і цікавим. Однак, з їхніх слів, виникали деякі труднощі в технічному забезпеченні уроків, такі як

нестабільне з'єднання інтернету або недостатньо підготовлені комп'ютерні класи, що дещо ускладнювало впровадження технологій в повному обсязі.

Аналіз результатів анкетування учнів та вчителів показав, що для подальшого розвитку читацької активності важливо не тільки застосовувати сучасні технології, але й забезпечувати належну підготовку учнів та вчителів до використання цих інструментів. Важливо також враховувати індивідуальні особливості учнів, їхні інтереси та уподобання, що дозволить більш ефективно адаптувати матеріали і зробити процес навчання ще більш цікавим і корисним.

На основі отриманих результатів можна зробити висновок про важливість інтеграції сучасних технологій в освітній процес для розвитку читацького інтересу молодших школярів. Вони не лише роблять уроки більш захопливими, а й сприяють глибшому осмисленню прочитаного матеріалу, розвитку критичного мислення та творчих здібностей учнів. Таким чином, використання сучасних технологій на уроках літературного читання є важливим інструментом для розвитку читацької культури і пізнавальної активності школярів.

Завдяки системному підходу до використання інтерактивних технологій, можна не тільки покращити результативність навчального процесу, але й сформувати у учнів стійку мотивацію до читання, що є необхідною умовою для їхнього подальшого розвитку як творчих, самостійних особистостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук І. В., Андрощук І. П. Скрайбінг-презентація як засіб підвищення ефективності освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 72. №4. С. 67-80.
2. Барна М., Волощенко О., Козак О. Читання світ захопливий, чарівний. Поринем з радістю в його глибини. *Учитель початкової школи*. 2015. №8. С. 13-15.
3. Бескорса О. С., Моторіна Д. А. Інноваційні технології навчання читання у практиці сучасної початкової школи. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 12. Т. 1. С. 23-26.
4. Бібік Н. М., Вашуленко М. С., Мартиненко В. О. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи : моногр. Ін-т педагогіки НАПН України. Київ : Пед. думка, 2014. 346 с.
5. Білоусова Л. І., Житеньова Н. В. Візуалізація навчального матеріалу з використанням технології скрайбінг у професійній діяльності вчителя. *Фізико-математична освіта : науковий журнал*. 2016. Випуск 1(7). С. 39-47.
6. Богданець-Білоskalенко Н.І. Формування читацької компетентності в учнів початкових класів. *Проблема читання в сучасному інформаційному суспільстві: матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф., (12 вересня 2019 р., м. Київ)*. Київ : Оріон, 2019. С.58-59.
7. Большакова І. О., Пристінська М. С. Українська мова та читання : підруч. для 3 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Харків : Вид-во «Ранок». 2023. 112 с.
8. Большакова І. О., Пристінська М. С. Українська мова та читання : підруч. для 3 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. Харків : Вид-во «Ранок». 2023. 112 с.

9. Буктрейлер – сучасна форма реклами книги. URL: <http://biblio.lib.kherson.ua/buktreyder.htm> (дата звернення: 04.09.2019).
10. Вашуленко О. Емоційно-ціннісна складова у структурі читацької компетентності молодшого школяра. *Початкова школа*. 2013. № 1. С. 13-17.
11. Вашуленко О. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект. *Початкова школа*. 2011. №1. С. 48-50.
12. Вашуленко О. В. Читацька компетентність молодшого школяра: теоретичний аспект. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/186336554.pdf> (дата звернення: 12.01.2024).
13. Гречка А. Характеристика навички читання з розумінням учнів початкової школи. *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки*: зб. наукових праць викладачів і студентів [випуск 9] / відп. редактор В. А. Каліш. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. С. 363-367.
14. Гречка А. О., Павлик О. А. Формування наскрізного вміння читати з розумінням в учнів 3 класу засобом візуалізації. *Актуальні питання теорії і практики початкового навчання*: збірник наукових праць студентів. Кривий Ріг : КДПУ, 2021. Вип. 14. С. 85-90.
15. Гризак Є. Сучасні підходи до розвитку читацького інтересу здобувачів початкової освіти. *Збірник наукових праць студентів і магістрантів педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка ; педагогічний факультет ; [відпов. секр. Н.В. Бахмат]. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. Вип. XX. С. 84-87.*
16. Гудима Н., Ковальчук О., Мелекесцева Н. Партнерська взаємодія сім'ї і школи в контексті сучасного освітнього процесу. *Vzdelávanie a spoločnosť V : Medzinárodný nekonferenčný zborník*. Prešovská univerzita v Prešove, 2020. С. 87-92.
17. Гудима Н., Мелекесцева Н. Література для дітей як засіб розвитку емоційного інтелекту молодших школярів. *Фахова підготовка вчителя*

початкової школи в умовах реформування освіти : колективна монографія / за ред.: Н. В. Бахмат, Н. В. Гудими, О. В. Ковальчук, С. З. Романюк. Київ : Міленіум, 2021. С. 79-88.

18. Гудима Н., Мелєкєсцева Н. Формування інформаційно-цифрової компетентності молодших школярів на уроках мовно-літературної галузі засобами онлайнового інструментарію навчання. *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. Вип. 2. С. 61-71.

19. Гудима Н. В., Мелєкєсцева Н. В., Ковальчук О. В. Формування медіаграмотності молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі як одне із актуальних завдань Нової української школи. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки»* (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В. В. Бурназової. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. №1. С. 32-42.

20. Гузь О. Актуальні шляхи удосконалення читацької компетентності учнів в умовах НУШ. *Початкова школа*. 2019. № 5. С. 14-16.

21. Дев'ятко Н. В. Фанфікшен як новітній тип молодіжної літературної творчості: проблема актуальності. *Культурологічний альманах : науковий журнал* : 3б. наук. праць. 2018. №9. С. 26-30.

22. Денисюк Л. І. Формування читацьких інтересів сучасних учнів в умовах інформаційно-комунікаційної експансії. Спецкурс. Черкаси, 2012. 76 с.

23. Державний стандарт початкової освіти. *Учитель початкової школи*. 2018. № 4 (вкладка). С. 1-16.

24. Діагностика та механізми подолання втрат у навчанні молодших школярів. Методичні рекомендації [Електронне видання] / кол. автор. ; за загальною редакцією О. М. Топузова ; укл. О. В. Онопрієнко. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2023. 146 с.

25. Дмитренко С. Click-навчання. Методика організації освітньої діяльності з дітьми нового покоління. Київ : «Видавнича група «Шкільний світ», 2020. 120 с.

26. Дубровська Л. О., Дубровський В. Л., Король В. С. Психолого-педагогічні особливості читацьких інтересів молодших школярів. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки*. 2018. №2. С. 17-22.

27. Ємець А. А. Як навчити дитину розуміти і любити літературу: коло читання молодших школярів. Київ : Шкільний світ, 2011. 112 с.

28. Заїка О. Формування навички свідомого читання у молодших школярів як передумова успішного навчання в основній школі: Українська література в загальноосвітній школі. Київ, 2017. 60 с.

29. Звіт про результати загальнодержавного моніторингового дослідження якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи ЗЗСО». Частина III. Читання. Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2019. 252 с. URL: http://testportal.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/03/2018_ZVIT_MDYAPO_CHYTANNYA_Sajt-1.pdf (дата звернення: 10.02.2024).

30. Інноваційні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі : навчальний посібник / за заг. ред. Н. В. Гудими. Кам'янець-Подільський : Друк-сервіс, 2018. 168 с.

31. Кліпове мислення: що це таке в психології? Мислення сучасних школярів, плюси і мінуси. Як позбутися від кліпового мислення? URL: <https://podarynok.com.ua/kl-povemislennya-scho-ce-take-v-psiholog-mislennya-suchasnih-shkolyar-v-plyusi-m-nusi-yak-pozbutisyav-d-kl-povogo-mislennya/> (дата звернення: 10.12.2023).

32. Ковальчук О., Мелекесцева Н., Гудима Н. Взаємодія сім'ї та закладів позашкільної освіти у процесі становлення особистості учнів початкових класів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні*

технології: наук. журнал / голов. ред. А.А. Сбруєва. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. №4 (108). С. 117-125.

33. Колесник Л. Інтерактивні методи навчання на уроках читання. *Початкова школа*. 2014. № 1. С. 22-25.

34. Компаній О.В. Формування читацьких інтересів молодших школярів у теорії та практиці навчання. *Педагогічний альманах*. 2013. №19. С. 65-71.

35. Косачова О. Буктрейлер як ефективний медіаресурс сучасної бібліотеки. *Вісник книжкової палати*. 2014. № 10. С. 1-4.

36. Корицька Г. Р. Візуалізація освітнього процесу в умовах розвитку цифрового суспільства. URL: https://elib.institutemvd.by/handle/MVD_NAM/295 (дата звернення: 22.10.2024).

37. Котик Т. М. Методика літературної освіти молодших школярів : Опорні конспекти лекцій для студентів заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта». Івано-Франківськ, 2014. 73 с.

38. Кравченко О. І. Читацький інтерес як важливий аспект розвитку особистості молодшого школяра. *Педагогіка та психологія*. 2021. №63(1). С. 56-65.

39. Ліпчевська І. Л. Візуалізація інформації у мовно-літературній галузі першого циклу початкової освіти: новації Нової української школи та їх реалізація. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/721123/1/Text.pdf> (дата звернення: 10.02.2024).

40. Максименко Н., Качак Т. Технології вивчення предметів галузі «Мови і літератури» в початковій школі : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2015. 100 с.

41. Маранська І. А. Буктрейлер як сучасний інструмент учителя літератури. URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura12/2016/10/16/maranska-iryna-andrijivna-buktrejler-yaksuchasnyj-instrument-uchytelya-literatry/> (дата звернення: 04.09.2024).

42. Марко М. М. Сутність навчально-ігрових технологій // Професійна освіта: проблеми і перспективи / ІПТО НАПН України. Київ : ІПТО НАПН України, 2016. Випуск 11. С. 58-64.

43. Мартиненко В. Реалії та перспективи розвитку читацької компетентності молодших школярів. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/735223/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97-177-181.pdf> (дата звернення: 08.01.2024).

44. Мартиненко В. Сутнісні характеристики читацької компетентності молодших школярів. *Початкова школа*. 2013. №12. С. 3-7.

45. Мартиненко В. О. Індивідуальний підхід до формування і розвитку навички читання молодших школярів : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.

46. Матющенко В. В. Формування читацької компетентності сучасними технологіями на заняттях української мови і літератури в початковій школі. *Актуальні проблеми та стратегії розвитку початкової освіти*: матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (18 травня 2023 року). Рівне : РДГУ, 2023. С. 74-75.

47. Мельник С. Г., Мосіюк В. В. Радість читання – радість пізнання. Практичні матеріали для формування та розвитку читацької компетентності молодших школярів. *Початкове навчання та виховання*. 2016. № 1-2. С. 8-21.

48. Мелекесцева Н. Візуалізація як засіб підвищення інтересу до читання в початковій школі. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. Випуск 23. С. 388-390.

49. Мелекесцева Н. Оновлення змісту літературної освіти як засіб підвищення читацької компетентності молодших школярів. *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи*: збірник наукових

праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н. В. Бахмат, Н. В. Гудима, О. В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2020. Випуск 2. С. 115-118.

50. Мелекесцева Н. Розвиток читацького інтересу здобувачів початкової освіти засобами цифрових технологій. *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи*. Збірник наукових праць. Випуск 11. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редакційна колегія: Бахмат Н.В., Гудима Н.В., Мелекесцева Н.В. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. С. 145-151.

51. Мелекесцева Н., Гудима Н. Розвиток критичного мислення молодших школярів: стратегії роботи з творами сучасної української літератури для дітей. *Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти* : колективна монографія / за ред.: Н. В. Бахмат, Н. В. Гудими. Київ : Міленіум, 2020. С. 90-103.

52. Мелекесцева Н., Гудима Н. Формування навичок медіаграмотності здобувачів початкової освіти на уроках мовно-літературної галузі під час роботи з медіатекстами. *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. №3. С. 61-67.

53. Мелекесцева Н., Ковтонюк Д. Рефлексивні техніки на уроках мовно-літературної освітньої галузі в початкових класах НУШ. *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи*. Збірник наукових праць. Випуск 10. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редакційна колегія: Бахмат Н. В., Гудима Н. В., Мелекесцева Н. В. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2024. С. 44-49.

54. Михайленко О. В., Титок В. В. Прийоми формування читацької компетентності учнів молодшого шкільного віку із кліповим мисленням.

Журнал «Перспективи та інновації науки». Серія: «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина». 2023. №14 (32). С. 325-337.

55. Нікітіна Н. Формування читацької компетентності як парадигма успішної особистості майбутнього. *NEW INCEPTION* : науковий журнал / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. С. І. Стрілець. Чернігів, 2020. № 1. С. 52-59.

56. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 18.11.2018).

57. Новик І. М., Сащук Т. В. Book trailer як засіб формування читацьких інтересів молодших школярів. *Молодий вчений*. 2018. № 3 (55). С. 574-577.

58. Пономаренко О. Д. Формування читацького інтересу молодших школярів на уроках літературного читання в умовах дистанційного навчання. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі*: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 21-22 вересня 2021 р. / за наук. ред. О. Топузова, О. Малихіна. Київ : «Видавництво Людмила», 2021. С. 112-115. URL: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/11/Zbirnyk-Svit-dydaktyky-sayt.pdf#page=112> (дата звернення: 10.10.2024).

59. Пушкарьова Т. Е. Буктрейлер як засіб популяризації дитячої книги. *Початкова школа і сучасність*. 2016. № 3. С. 3-6.

60. Савченко О. Літературне читання: інтерактивні методи і прийоми. *Початкова школа*. 2017. № 4. С. 34-39.

61. Савченко О. Я. Розуміння молодшими школярами літературних творів: сутність процесу і засоби формування. *Початкова школа*. 2017. №8. С. 6-12.

62. Савченко О. Я. Щоб книга була в житті дитини: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Початкова школа*. 2016. № 5. С. 22-26.

63. Сорока Т. В. Скрайбінг як сучасна форма візуалізації навчального матеріалу. *Нове в практику*. 2015. № 15-16 (283-284). С. 60-62.

64. Старагіна І. П., Терещенко В. М., Панченков А. О. Нова українська школа: розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.

65. Стратегія розвитку читання на період до 2032 р. «Читання як життєва стратегія». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/190-2023-%D1%80#Text> (дата звернення: 06.05.2024).

66. Сумарук В. Візуалізація як засіб формування читацької компетентності молодших школярів. *Збірник наукових праць студентів і магістрантів педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка ; педагогічний факультет ; [відпов. секр. Н. В. Бахмат]. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2023. Вип. XIX. С. 367-370.*

67. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 366 с.

68. Фенцик О. М., Лавренова М. В. Читацька компетентність здобувачів початкової освіти: сутність поняття. *Science, research, development. Pedagogy* : monografia pokonferencyjna (30.03.2018-31.03.2018). Rotterdam : Diamond trading tour, 2018. №3. С. 101-104.

69. Хома О. М. Сучасні підходи до формування у молодших школярів читацької компетентності. *Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука»*. 2018. Вип. 24 (1). С. 218-222.

70. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 160 с.

71. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3, 4 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 192 с.

72. Хролець О. І. Формування у молодших школярів першооснов читацької самостійності в процесі роботи з дитячою книжкою. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : збірник наукових праць. 2012. Вип. 11. С. 176-180.

73. Чемоніна Л. В. Створення ситуації успіху на уроках української мови і літературного читання в початковій школі засобами сучасних технологій навчання. *Молодий вчений*. 2019. № 3 (67). С. 105-109.

74. Яценко Н. А. Скетчноутинг та комікси на уроках. Візуалізація ідей. *Педагогічна освіта (Нові формати освіти)*. 2018. № 5 (89). С. 21-23.

75. Яценко Т. О. Читацька компетентність учнів як ключове поняття сучасної шкільної освіти. URL: <http://surl.li/dpjfo> (дата звернення: 29.05.2024).

76. Goodreads – соціальна мережа книголюбів для уроків літератури. *На Урок*. URL: <https://naurok.com.ua/post/goodreads-socialna-merezha-knigolyubiv-dlya-urokiv-literaturi> (дата звернення: 10.10.2024).